

کريار
بو حوشو ينيك
به ۳ مانك يك
به شش مانك دو
به ساليك چوار روپيه ددها
اعلان يا ايشيكي خويي
له بره دواييدا ده نوسريت
بو دو دير ۳ آنه ده سينريت

پيشكوتن

حفتة جار يك درده چيت

حوشتيك
بو پيشكوتن
ده نوسري

يكي به آنه يكه

(سال ۱ ژماره ۱۷) - (روز پينچشمه ۳ ذی الحجه ۱۳۳۸ ۱۹ اوگوست ۱۹۲۰) -

بكات . هر اوسانه ي كه عسكرا نكليس لاي ژوروي
فلسطيني چول كرد شيخ مجد فواد وها نپري حدودي
كرد تا شاري « سور » كه لسرليوي بحر سپيه
تالان و چپاوي ده كرد . هر وها له « حسبييه »
« فوٹ » « انصاريه » .

لبرامه حكومت فرانسه مجبور بو كه شك بگريت
له بيري حكومت شام چونكه ام ايشانه بهيچ كلوچيك
له لاييني حكومت شامه وه پيشي نه ده كيرا . لبر اوه امانه
راجع به امير فيصل خوي بو . كس حق نه بو . بلام
دركوت كه ماموران تو او كم ترخي ده كن . بشكو خزيان
بم ايشانه ده كرد و به باشيان ددزاني . به قستي پيشان
نه ده كرت . هر چن امير فيصل خوي بهيچ كلوچيك
رضاي بم تحره كردوانه نه بو .

داوايكي ترامه يه كه له لاييني شمندوفيري ناو « ريك »
و « حلب » بو . ام ريكا آسنه له كونه وه هي هاوشني
فرانسه بووك امتيازي دولت عماني دابوي . هر چن ايستا
دوات فرانسه داواي دايگري ام ريكا آسنه شي نه ده كرد
بلام داواي اوه ده كرد . كه عسكري خوي بم شمندوفيره
بنيريه لاي ژورو لبرامه كه ريكا (عين تاب)
و (مر اش) بدست مصطفى كمال پاشا وه برابو . لم
ايشه دا هر چن امير خوي تو اوي هاوري و
ياريه داني بو .

بلام ديسان ماموران به تحريك نهيشتن وكرده وه
بي جي يان كرد . كه دواي بو به دانني دايگريكي تو او .
به كورتي ايش كه يشته راده يك (ژانزال كورو) ده بو

ايشي سوريه

بدست چوت و چپه له كانه وه تيك چو

روت له اندنه وه وك لاي خواروه ده نوسري

اورا پورتانه كده سوريه وه كيشتوه له پيش شكاني
لشكر امير فيصل وا دياري ددهات كه امه به بختان
كردني چن كسيكي لاساري خو وپستي ملت تيك دري
چوت و چپي فيتنه باز بوه .

له پيش داوا كه دا چن ايش و شتيك له ناو حكومت
لبنان و بيروت و طر بلوس له لايك و حكومت امير
فيصل له لايكي تره وه هبو .

لم ايشانه دوانيان مهم تره له همو هوليان جرده وچپاو
له خاك حكومت فرانسه .

دووم نه ديشتنی بانقنوت فرانسه له خاك شام .

ايشه كه هوليان چن مانكيكه دايگريكي پيك هيانه وه
لبر دشمنايي ناو (دروز - ماروني) چپاو و كشتينيكي زور
بو . زور جار طاقه جارده له دره « بكمه » تيپري
حدوديان كرد بوه خاك حكومت فرانسه . خراپه ي
زور يان كرد بو . به بيري امه كه قباحتي خويان بدرته
يال تبعه فرانسه ولسر اوان حليب بگري .

ام ايشانه زور پله ي سن له وختيكا كه عسكرا نكليس
كول (حول) كه له فلسطينه چوليان كرد . له مانكي
اكتوبر پاردا هني هرا بو بو له ناو ژاندرمه فرانسه و
(بدوي ، افضل) و شيخ اوان كه شيخ مجد فواد چن
جاريك بپرواي كرد بو له زوي (مرج عبور) ناشيري

بنگري برلطانن وليكوليسره ي ژين

مرکز ژين للتوثيق و الدراسات

Zheen Center For Documentation & Research

(التماونم) بدام شرطه (۱) نهیشتنی نیپری حدود و خراب کردن خلق (۲) جزا و جریمه و تمی کردن پیایوی خراب . (۳) رواج بانقه نوت فرنسه . (۴) کردنه وة ریکا بو عسکری فرنسه له ریکای (ریاک - حاب) (۵) حکومت شام حکم مجلس آشتی بین دول قبول بکات بو امه ی که حکومت شام له ژرحمایه حکومت فرنسه به .

له وختی که ام قمانه ده کرا . امیر فیصل خوی ووزرا و کوره کوره او پیاوانه که چاکه و خیری ملتیان دده ویست و له پیش چاوی ملت مافول بون . وک علی رضا پاشا البرکابی و عبدالرحمن شایندر و نوری سعید و اوانی تر لیک دانه ووه و تی فکرین و خریک بونیک تیاویان ده کرد . که ریکایک بدوزنه ووه بینی ام دو حکومته تیک نه چیت بلام به کرده وة اوان کسانه ی که دل رق و خو پرست و سر کرم و شرانی و ملت تیک در بون خریک بونیان بی جی مایه ووه .

ایکا پاش که یشتنی « التماونم » هتا دوا دقیقه یش امیر فیصل لکل وزیره گانی خریک بون که چاره یک بدوزنه ووه که خلق نه کویته بلای شره ووه . دیسان خریک بون وئی فکر بیاوان له لایخی او مفسدانه ووه تیک درا . چونکه هر لوسا ته دا که دوا مشورتیان ده کرد . لشکر فرنسه دیسان وستابو که دوا بی مشورته که بیمن او دستمه خو پرست و ملت تیک درانه بی ایزن و آکا لی بونی امیر فیصل کوملیکان له سرسری و فرومایه کرد کرده ووه به بی ایزن و آکا لی بون امیر خویان دا به سر لشکره که ی فرنسه دا . خریک شربون . به بیرامه که امیر فیصل وا توش و تیکل بکن که ریکای چونه دوا ووه نه مینی . به ناچاری لشکر فرنسه خریک بو شکانیک بی تقریبی دا له مانه و لشکر امیر که به مجبوری هاته شره ووه . هر واشکانی خوارد . به رنگیکی وا که امیر فیصل خوی بی لینا که شکان و سر شوری ام حکومته له دست دشمنی دروه نه بو بشکو له دست دشمنی ناوه ووه بوه و ام عمارت حکومتیه که من و وزیرام چن سالیکه به ماند و بون خریکی بنا کردنی هین به روزیک بدستی خومان تیکان دا .

بیری روز هلاقی و روز آوایی له ایش و کاری حکومتی و تمدن له هنی نقاطدا نختایکی تفاوت هیه . بلام . پیاوانی که بیدار و له پیشه ووه هن له چاک و ریکای اصلی همو یکن .

امه یثمان ده بی له پیش چاوی که پاش اوة دولت انکلیس له هول روزی شری کوره دا کنمی نارده . که بو حاجیه کان و لکل شریف و کوریا زور آشنایتی و دوستایتی و یکتیان ده بو .

هر وک لای سرو باس کوا تا وختی انکلیس له فلسطین بو ابر دوستی ناو انکلیس و حکومت شریف هیچ ناخوشی نه کونه ناویان . بلام پاش رویشتنی انکلیس ام ایشانه سری کرت . حینی ام پیاوه کوره یه وک امیر فیصل بی که چاک بپر و دل رون و باشه بدست او مفسدانه بی تقریبانه ووه خراب بوه .

ده بی تی فکریت که فرنسه خویان دیسان لم ایشه وها که یشتون . که له پاش کرتن حلب و شام اعلانیان کرد که ایله هر چن ده بو ام ایشه بکن دیسان امیرتی امیر فیصل قبول ده کین . وک خستن و چاک کردنی ام زوی و شویانه به هاوری خوی ده بی بی . چونکه دیزانین که خوی حزی به خرابی ملت نه بی . به همو تحریک له دوا ییدا . هر چی بی هو دیزانین و قهولی ده کن . که هیچ له زیاتر له کیس اهالی نه ده چو . که بدست او مفسد و خرابانه بوه . که له هول ووه هر به پیچه وانهی بپر ویستنی مبعوث و سر کرده خویان کرد .

۶

بغداد

له بغداد له لایخی قوماندانی عسکری

بم تحوه اعلان کراوه

۱۲ اوگست ۱۹۲۰

له مانکی رمضان ووه هتا ایستا هنی کس رقداری بپر خراب کرد و یانه به عادت همو روزیکی جمعه (مولود) ده کن و ریک ده خن که له پیش چاوی بزاریت بو دینه هر چن دیاره که به بیری امه یه دل خلق زهر آوی

بکن که کردنی قباحت بدنه بال حکومت و امینی و انتظام تیک بدنه .

بو آمه که کس نه توانی بهانه بکریت و بلیت حکومت صحبت و هاتوچوی سیاسی ناو مخلوق ده کریت و ناهیلیت . تا ایستا حکومت چاوی پوشی بو لم ایستانه بلام ایستا که تو او درکوت ام نزمی و آزادیه یان به حرام دا و خلق تفرده خون به زمائی ام مفسدانه - لمودوا ام نخره کوملانه نابی و ناکریت - و کرد بونه وهی خلق بو بایی ایشوکاری سیاسی هر وک به قانون عثمانی امه نابی بی ایزنی حاکم عسکری بغدادیش نابی بی - تعقیبات و مجازات امه زور زور کران ده بی - محکمه عسکری به بو پرسیاری ام ایشه له بغداد دانراوه هچکس تحریکی کرد بی لو محکمه به دا محکوم ده بی .

۱۳ اوست

وک محکمه عسکری به تحقیقی حالی مفسد و متحرک ده کات امر و چوار کس محکوم بون به تفنک پیوه نان کوژران .

۶

لای فرات

۱۳ اوست ۱۹۲۰

له کن حله . مسیب . محاول اشقیما بلا و بونه وه و نماون نریک محمودیه شونیان کوتن پنجا کس له عرب کوژرا .

۱۴ منه

عسکریان ناردده همدیه او عشائرانه که اختشاشیان کردبو . آویان لی برا ناهیلن آویان بو بچیت .

۱۴ منه

حکومت ویستی یوسف سویدی . غفار ابو نمن . علی بازرگان و احمد داود بکرت لمائه احمد داود کیررا و یررا بو هندستان .

۱۴ منه

له لشکرششم عسکریکی زور که یشته بصره و بغداد .

۱۴ منه

چن کسیمی که له بغداد محکوم بون و کوژراون .

۶

آشتی

۱۴ منه

آشتی عثمانی امضا کرا .

۶

استانبول

خبر که یشته که مصطفی کمال پاشا پناهی بردونه لای دولت عثمانی که خوی بدا بدسته وه لکل لشکره که ی . لبرامه که له ادنه و مرسین و ازمید له لایینی لشکر یونان و فرسه وه بی تقریب شکاوه .

روتر

وا در ده کوپت که ناو پولونیا و بولشویک هیشتاریک نه کوتوه . چونکه ایستا خبر ده کات که عسکر پولونیا چوته خاکی روسه وه بولشویکیان خراب شکاوه و چن شاریکیان لی کرتون .

له کن بحرسیایش خلق هلساونه سر پی له بولشویکه کان و له هنی شوین عسکری بولشویکیان در کرده .

۶

له وفاتی حبه اغا حاکم شار کوی شوینی بهشت بی . له لایینی سعید فوزی افندی سر میرزای دائرة کمرک و توتونی کوی بر راوه :

باز این چه آتش بر فرزند بر خرمی کونو وجود زد شعله بر چرخ کبود روی زمین پر شد ز دود

بیک اجل تنزیل شد ملک و مال تبدیل شد ساز امل تحویل شد بکسست تار رود و عود

پیری که ماتندش نبود در جود و احسانو سجود کوی جوانمردی ر بود از دار غم رحلت نمود

صد سال کمتر یا افزون عمرش گذشت و شد بیرون انا الیه راجعون باقی همان حی و دود

فوزی چو جان پاک او رفت از بدن دیگر مکو هاتف بگفتا این بکو تاریخ او (مغفور بود)

۱۳۳۸

۶

جاف

وك ليكدر اووه نه وه و زانراوه عشاثر جاف له ديهات
دانيشن خريكي فلاح و زراعتيش بين . وازله
گرميان و كويستان بهين زور زور بويان باشتر و چاكتره
كډله مانديوتی باور كړدن و بار خستن وزكار بن . و به
كاسه و كوچك شكاوی نه ميننه وه . اوی له بار كړدن
و بار خستن و ريكو بان له كيسيان ده چی له جی وه
دانيشن و بويان بمينته وه چاكتره ايچكار
چاكتره .

لبرامه كه ام ايشه باشه ريك كويت و سر
كريت هشت مانك او بر حاكم البجه لکل همو كوره بك
زاده و سر كومالی جافه كان چاويان به يك كوت و بو
امه قسه و باسيكي زور يان كړد . به پری همولا امه يان
به باش و چاك زانی كه لمولا جاف دانيشن له ديهاتدا
خريكي ايشی فلاح و زراعت بن . اوانه كه له
املاك اميريه داده نيشن هول سال طاويان هيچ لی
نه سينريت و دواسال نيويهان لی بسنريت . جكه لمانه
حکومت همو چاوديري پکيان بکات . پاره و توو
و چيان پيوست بی بقرض بياندا تي پکيان لسر
همو يارويه دانيسي باش نخت .

له سال رابوردوله ناو قضای كفري كن كرمه سپراو
جاف ۱۴ دی يان آوا كړدوته وه . له شماره زوريش ۹
دی يان آوا كړدوته وه . له مريواني و بانه ييش له ناحیه
پنجويندا ۱۴ دی يان آوا كړدوته وه .

۴

ق. ب

بکرایه به كولاړه چاكترو . خو اكر نه يشفر يايه
آ. ا. ی .

سپروان به ترسه قليك پيس نابی . ميلوره يش
له سپروان ناپريته وه .

شیطان لای خواره وه وه قوی داوه . سا بويه
به دم آ. ا. ی .

ريوی فيسل بو . قور به سر كيسل كډ به زك
خشکی اروا .

ده لين بوه به ج . . بويه بو وادی . . . را اكا .

كوره ی شری كوزراوه . . . وریای خوشی بی .

هین لوخواره زرتوه . له دوره وه قوچه ی
بوناکری .

۴

بوزانين همو

و کوله تعلیقاتنامه دا نوسراوه مکتب نمونه سعادت
دستی كړد به نوسين وکلدانه وه قتابيان همو روژی پيش
نيوه روله ساعات يکه وه هتا پينچ و پاش نيوه رو
له هشته وه هتا ساعات ده هيئت مکتب له مکتبا
داده نيشن و قوتابی قيد وراده كړن . بو امه ی مندالتان
هيچ نزان درنه چيت و به خورايی فېری خویندن و
و نوسين عربي . فارسی . انگلیزی . كوردی و کلی شتی
زور چاك بن مندالتان سعاتی زوتر بنين و قيديان بكن
وله م بشه باشه بی بشيان مه كن .

معاون حاکم سیاسی

کتان

دکلس

۴

بوزانين

دائرة سیاسی مانکی به ۴۵ روپيه باغه وانیکي پيوسته
هر کس ده زانی ودهيه وی ام ايشه بکات بيته دائرة
سیاسی ایش بکات .

مسترالن

۴

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپکرا